EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.6.2021.
COM(2021) 283 final

2018/0197 (COD)

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU

na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

o

stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu

2018/0197 (COD)

KOMUNIKACIJA KOMISIJE
EUROPSKOM PARLAMENTU

na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

o

stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu

1. KONTEKST

Datum prosljeđivanja prijedloga Europskom parlamentu i Vijeću (dokument COM(2018) 372 final – 2018/0197 (COD)):	29. svibnja 2018.
Datum mišljenja Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora:	17. listopada 2018.
Datum mišljenja Odbora regija:	5. prosinca 2018.
Datum stajališta Europskog parlamenta, prvo čitanje:	26. ožujka 2019.
Datum prosljeđivanja izmijenjenog prijedloga (dokument COM(2020) 452 final – 2018/0197 (COD)):	28. svibnja 2020.
Provedeno je savjetovanje s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom, koji je odlučio da neće izdati mišljenje	/
Provedeno je savjetovanje s Odborom regija, koji je odlučio da neće izdati mišljenje	/
Datum donošenja stajališta Vijeća u prvom čitanju:	27. svibnja 2021.

2. CILJ PRIJEDLOGA KOMISIJE

U prijedlogu Komisije utvrđuju se posebni ciljevi i područje primjene potpore iz Europskog fonda za regionalni razvoj („EFRR”) i Kohezijskog fonda u pogledu njihova doprinosa općem cilju jačanja ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije Unije, koji je sadržan u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije.

3. PRIMJEDBE NA STAJALIŠTE VIJEĆA

U stajalištu Vijeća poštuju se, uz ograničene iznimke, struktura Uredbe i uvjeti prihvatljivosti za fondove koji su utvrđeni u okviru posebnih ciljeva i područja primjene potpore kako ih je predložila Komisija.

Glavne izmjene odnose se na sljedeće:

- mogućnost ispunjavanja zahtjeva u pogledu koncentracije na nacionalnoj razini ili na razini kategorije regija (povećana fleksibilnost),

- ograničeno ublažavanje zahtjeva u pogledu tematske koncentracije :
    - smanjenjem primjenjivih pragova u pogledu koncentracije za relativno manje bogate zemlje ili regije (države članice s bruto nacionalnim dohotkom na razini ili ispod 100 % prosjeka EU-a te za tranzicijske i manje razvijene regije), a s druge strane, za razvijenije regije i zemlje, utvrđivanjem minimalnog zahtjeva za cilj politike 2. („zelenija Europa”) od 30 %,
    - uračunavanjem ekoloških i klimatski prihvatljivih rashoda u okviru Kohezijskog fonda u tematsku koncentraciju,
    - izuzimanjem posebnih dodijeljenih sredstava za najudaljenije regije i slabo naseljena područja iz pravila o koncentraciji,
- prebacivanje posebnih ciljeva „urbana mobilnost” i „digitalna povezanost” iz cilja politike 3. u ciljeve politike obuhvaćene tematskom koncentracijom (tj. u ciljeve politike 2. i 1.). Učinak tog prebacivanja ublažen je utvrđivanjem maksimalno dopuštenog doprinosa iz tih sektora za zahtjeve u pogledu tematske koncentracije.

Kad je riječ o posebnim ciljevima, dodatan naglasak stavljen je na integraciju državljana trećih zemalja, uključujući migrante, te na ulaganja u kulturu i održivi turizam.

Kad je riječ o područjima isključenima iz područja primjene potpore, glavne izmjene odnose se na prihvatljivost potpore za ulaganja povezana s fosilnim gorivima većim ograničavanjem prihvatljivosti ulaganja povezanih s prirodnim plinom, pod određenim uvjetima. Posljedice toga ublažene su restriktivnom definicijom prihvatljivih ulaganja, utvrđivanjem gornje granice za sredstva koja se mogu koristiti za potporu takvim ulaganjima (manje od 1 % ukupno dodijeljenih sredstava iz EFRR-a i Kohezijskog fonda) i vremenskim ograničenjima. Uvedene su i neke ograničene iznimke od općenito isključenih područja, pod uvjetom da su opravdane, tj. za ciljana ulaganja u infrastrukturu zračnih luka i gospodarenje otpadom. Ukinuta su isključenja za ulaganja u području širokopojasne infrastrukture i željezničkih vozila te će se na njih i dalje u cijelosti primjenjivati odgovarajući uvjeti u okviru pravila o državnim potporama.

Uvedeno je upućivanje na Pakt o stabilnosti i rastu. Ograničene su provedbene ovlasti Komisije koje bi se mogle aktivirati u iznimnim okolnostima.

Stavljen je naglasak na ciljeve fondova iz Ugovora te na njihov doprinos socijalnoj, ekonomskoj i teritorijalnoj koheziji, kao i na važnost područja u nepovoljnom položaju, uključujući ruralna područja i područja izložena prirodnim ili demografskim poteškoćama. U pogledu potonjega, uvedena je posebna odredba kojom se, u okviru sporazuma o partnerstvu koje pripremaju države članice, predviđa mogućnost namjene sredstva za područja u nepovoljnom položaju.

Zahtjevi u pogledu namjenskih sredstava za mjere održivog urbanog razvoja povećani sa 6 % na 8 % nacionalnih sredstava iz EFRR-a u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”, čime je ojačana urbana dimenzija.

Nadalje, nova sastavnica „Ulaganja u međuregionalne inovacije” prebačena je iz Uredbe o Interregu u Uredbu o EFRR-u i Kohezijskom fondu i pojašnjen je način upravljanja njome.

4. ZAKLJUČAK

Stajalište Vijeća predstavlja uravnotežen kompromis kojim se poštuju ujednačenost i ciljevi prijedloga Komisije.